

Odbor za mednarodno trgovino

2023/0464M(NLE)

28.11.2023

MNENJE

Odbora za mednarodno trgovino

za Odbor za razvoj

s predlogom nezakonodajne resolucije o sklenitvi Sporazuma o partnerstvu med Evropsko unijo na eni strani ter članicami Organizacije afriških, karibskih in pacifiških držav (OAKPD) na drugi strani (2021/2213(INI))

Pripravljalnica mnenja: Samira Rafaela

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za mednarodno trgovino poziva Odbor za razvoj kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. pozdravlja zaključek pogajanj o novem sporazumu o partnerstvu med Evropsko unijo in članicami Organizacije afriških, karibskih in pacifiških držav (OAKPD) ter splošne cilje, ki jih določa za doseganje ciljev trajnostnega razvoja OZN in izpolnjevanje Pariškega sporazuma; vztraja, da bi moral Parlament dati soglasje pred sklepom Sveta o začasni uporabi naslednika Sporazuma iz Cotonouja; poudarja pomembne politične, gospodarske in kulturne odnose med EU in OAKPD; poudarja, da EU prispeva k trajnostnemu gospodarskemu razvoju v državah OAKPD in izboljšanju njihovega položaja v svetovnem trgovinskem sistemu; poudarja, da naslednik Sporazuma iz Cotonouja ne bo spremenil trgovinskih dogovorov med EU in državami OAKPD, katerih partnerstvo bo še naprej temeljilo na ločenih trgovinskih sporazumih in instrumentih, zlasti regionalnih sporazumih o gospodarskem partnerstvu in splošnem sistemu preferencialov; poziva Komisijo, naj zagotovi, da se bodo vsi njeni trgovinski instrumenti, namenjeni državam OAKPD, kot so sporazumi o gospodarskem partnerstvu, splošni sistem preferencialov in pomoč za trgovino, vzajemno krepili in da bodo usklajeni z načelom skladnosti politik za razvoj;
2. pozdravlja splošni cilj naslednika Sporazuma iz Cotonouja, da se podpre vključevanje držav OAKPD v svetovno gospodarstvo; poudarja, da sporazum vsebuje poglavje o trgovinskem sodelovanju, ki potrjuje zavezanost izvajanju in krepitvi sporazumov o gospodarskem partnerstvu ter neizčrpen seznam skupnih prednostnih nalog in ureditev o trgovini in trajnostnem razvoju, olajševanju trgovine, trgovini s storitvami, spodbujanju multilateralizma in odpravi netarifnih ovir; pozdravlja zlasti sklicevanje na socialne, okoljske in delovne standarde, družbeno odgovornost podjetij, odgovorno poslovno ravnanje in spoštovanje pravice do zakonskega urejanja v celotnem sporazumu;
3. poudarja, da bi morala biti ključna vloga sporazumov o gospodarskem partnerstvu med EU in afriškimi državami spodbujanje dolgoročnega in trajnostnega razvoja, zmanjševanje revščine in spodbujanje regionalnega povezovanja; priznava različna stališča o sporazumih o gospodarskem partnerstvu in poziva Komisijo, naj jih obravnava s krepitvijo zaupanja in medsebojnega razumevanja koristi in pomislekov glede teh sporazumov; se zaveda možnih pozitivnih in negativnih učinkov, ki bi jih lahko imel novi sporazum o partnerstvu med EU in članicami OAKPD na trgovino znotraj Afrike; vztraja, da se je treba izogniti vsem negativnim učinkom na trgovino znotraj Afrike in jih obravnavati v tesnem sodelovanju z našimi afriškimi partnerji; poziva Komisijo, naj podpre politično, finančno, tehnično in politično pomoč državam OAKPD v skladu z ocenami njihovih potreb, zlasti afriškim partnerjem za nemoteno izvajanje afriškega celinskega območja proste trgovine, da bi spodbudili trgovino znotraj Afrike; vztraja, da je treba trgovinske dogovore z državami OAKPD dopolniti s krepitvijo zmogljivosti in tehnično pomočjo, da bi učinkovito podprli njihovo izvajanje; ponovno poziva k poglobljeni analizi učinka sporazumov o gospodarskem partnerstvu na lokalno gospodarstvo, regionalno povezovanje, gospodarsko diverzifikacijo in cilje trajnostnega razvoja, ki jo je treba izvesti pred pogajanja o novih sporazumih o gospodarskem partnerstvu;

4. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo sporazumi o gospodarskem partnerstvu med EU in afriškimi državami koristili trgovini znotraj Afrike in afriškemu prebivalstvu;
5. ponovno poziva Komisijo, naj izvaja ukrepe, kot je prepoved uvoza izdelkov, povezanih s hudimi kršitvami človekovih pravic, kot je prisilno delo ali najhujše oblike dela otrok; poudarja, kako pomembno je v poglavja trgovinskih sporazumov EU o trgovini in trajnostnem razvoju vključiti cilj boja proti prisilnemu delu in delu otrok;
6. vztraja, da morajo biti trgovinske in naložbene določbe sporazuma prilagojene tako, da bodo koristile vsem stranem in zagotovile enakovredno partnerstvo; poudarja, da je treba najti pravo ravnovesje med koristmi med EU in državami OAKPD v skladu s pravicami in obveznostmi pogodbenic iz naslednika Sporazuma iz Cotonouja; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo imele države, državljani in industrije EU in OAKPD koristi od trgovinskih odnosov; poziva Komisijo, naj spodbuja trajnostni in vključujoč razvoj in rast; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo sporazum podlaga za vzajemno koristno krepitev gospodarskih odnosov med stranema, povečanje svetovnega tržnega deleža podjetij EU in OAKPD ter krepitev vloge lokalnih podjetnikov ter malih in srednjih podjetij; poudarja, da bi bilo treba pri tem upoštevati njihove ravni razvoja, jim omogočiti zaščito mladih gospodarskih panog, podpreti malo kmetovanje ter izpolnjevati standarde EU in mednarodne standarde trajnostnosti pri izvozu kmetijskih proizvodov; poziva Komisijo, naj v postopku revizije sporazumov o gospodarskem partnerstvu učinkovito obravnava in konkretno zagotovi dostop do trga EU za proizvajalce OAKPD; poziva Komisijo, naj spodbuja trajnostne naložbe za razvoj digitalne in zelene infrastrukture v državah OAKPD v skladu s svojo zavezo iz Glasgowskega podnebnega pakta, hkrati pa zagotovi odgovorno upravljanje naravnih virov in surovin;
7. poziva Komisijo, naj podpre vse dejavnosti, povezane z razvojem znanosti, tehnologije, raziskav, inovacij in digitalne preobrazbe, ki znatno prispevajo k pospeševanju trajnostnega razvoja, ter podpre države OAKPD pri njihovih odločnih prizadevanjih za ta proces; vztraja, da pri izvajanju trgovinskih določb novega sporazuma o partnerstvu OAKPD-EU nihče ne sme biti zapostavljen in da morajo določbe prispevati k spodbujanju in povečanju strateških naložb, ustvarjati delovna mesta, krepiti vlogo zasebnega sektorja ter krepiti gospodarsko in trgovinsko sodelovanje;
8. opozarja, kako pomembno je podpirati male kmete ter razvoj lokalnih in regionalnih proizvodov in trgov, pri čemer se je treba izogibati spodbujanju izključno izvozno usmerjenega modela kmetijstva in krepitvi struktur krožnega gospodarstva, trgovine in trgovinskega sodelovanja znotraj regije, kar bi lahko prispevalo k preprečevanju nadaljnjega krčenja gozdov in postopkov prilaščanja zemljišč;
9. pozdravlja zavezo pogodbenic iz člena 83 sporazuma, da bodo sprejele ukrepe za boj proti izogibanju davkom, davčnim utajam in drugim škodljivim davčnim praksam; poziva EU, naj podpira države OAKP v boju proti nezakonitim finančnim tokovom in davčnim utajam, ki jih zagrešijo podjetja EU in multinacionalke, da bi zagotovili, da se bodo davki plačevali tam, kjer se ustvarjata dobiček in resnična ekonomska vrednost, in ustavili erozijo davčne osnove in preusmerjanje dobička;
10. poziva EU, naj pregleda omejitve izvoznih davkov, določbe Svetovne trgovinske

organizacije plus in določbe o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine v sedanjih sporazumih o gospodarskem partnerstvu ter prihodnjih sporazumih o trgovini in sodelovanju z državami OAKPD;

11. poudarja, da bi morale določbe o trajnosti temeljiti na ciljih in zavezah, o katerih sta se dogovorili obe strani; priznava, da si pogodbenice sporazuma morda različno razlagajo trajnostnost, in se zaveda ravni razvoja in političnih prednostnih nalog posameznih pogodbenic; poziva k oceni razlik v razlagi in uporabi naslednika Sporazuma iz Cotonouja, s čimer bi lahko izboljšali razumevanje skupnih trajnostnih ciljev vseh strani in podprli načelo svobodnega predhodnega in informiranega soglasja OZN; poziva k sistematični vključitvi izvršljivih poglavij o trgovini in trajnostnem razvoju v vse sporazume o gospodarskem partnerstvu, o katerih trenutno potekajo pogajanja, in prihodnje tovrstne sporazume;
12. želi spomniti na zavezo Parlamenta evropskemu zelenemu dogovoru in pozdravlja trgovinske pobude, ki prispevajo k doseganju njegovih ciljev, med drugim mehanizem za ogljično prilagoditev na mejah in zakonodajni predlog o obvezni primerni skrbnosti; vztraja, da mora Komisija skrbno spremljati vpliv teh pobud na trgovino med EU in državami OAKP ter predstaviti spremljevalne ukrepe za ublažitev kratkoročnih motenj; je prepričan, da bodo te zakonodajne pobude dolgoročno privedle do odpornejših in bolj trajnostnih globalnih vrednostnih verig, kar bo koristilo državljanom in podjetjem v EU in državah OAKP;
13. poziva afriške in evropske oblasti, naj se borijo proti nezakonitim finančnim pojavom, begu kapitala, shemam izogibanja davkom in nacionalni izgubi dohodka zaradi znižanja tarif, ki ustreza 12-kratniku letnega zneska uradne razvojne pomoči;
14. poudarja začasni dogovor o dialogu med EU in državami OAKPD o vprašanjih, povezanih s temeljnimi pravicami in drugimi bistvenimi elementi; priznava, da je v sporazumih o gospodarskem partnerstvu velik poudarek na človekovih pravicah; opozarja na pravni položaj naslednika Sporazuma po Cotonouja, vključno s klavzulami o začasni prekinitvi iz člena 101(8) v primeru kršitev klavzul o človekovih pravicah; poudarja pomen političnega dialoga in postopkov posvetovanja za zagotovitev učinkovitosti teh klavzul in poziva Komisijo, naj zagotovi, da se bodo klavzule o začasni prekinitvi pravilno uporabljale v primeru kršitev bistvenih elementov sporazuma, kot so določbe v zvezi s človekovimi pravicami, demokratičnimi načeli in pravno državo; poudarja, da začasna ukinitve določb ne bi smela škoditi prebivalstvu, temveč bi morala biti usmerjena na odgovorne za kršitve teh bistvenih elementov; poudarja pomen dialoga ter strukturiranega in učinkovitega sodelovanja s civilno družbo pri izvajanju sporazuma, tudi pri trgovinskih vprašanjih, saj bo to zagotovilo preglednost, odgovornost, dobro upravljanje in demokratično vladanje ter pospešilo bistvene elemente; pozdravlja vključitev mehanizma za posvetovanje kot pozitivne in posebne značilnosti sporazuma; pozdravlja tudi močno parlamentarno razsežnost sporazuma in se zavezuje, da bo spremljal njegovo izvajanje;
15. odločno poudarja pomembno povezavo med trgovino, izkoreninjenjem revščine, bojem proti neenakostim in podporo trajnostnemu razvoju, če bodo vzpostavljene ustrezne institucije; poziva Komisijo, naj Parlamentu poroča o tem, kako trgovinski in naložbeni vidiki sporazuma prispevajo k doseganju ciljev trajnostnega razvoja; odločno poudarja,

da je treba v postopku revizije sporazumov o gospodarskem partnerstvu upoštevati cilje trajnostnega razvoja; poudarja vlogo žensk in mladih v gospodarstvih in družbah držav OAKPD; priznava, da so s trgovinskimi in naložbenimi določbami sporazuma sprejeti ustrezni ukrepi za zagotavljanje dostojnih delovnih mest za vse in socialno-ekonomsko opolnomočenje marginaliziranih skupin; poziva Komisijo, naj poveča in zagotovi udeležbo teh skupin v trgovinskih in naložbenih odnosih med EU in OAKPD; poudarja, da je treba vključiti krepitev vloge žensk in deklet, in poziva strani, naj v tesnem sodelovanju z deležniki sprejmejo ukrepe za doseganje enakosti spolov, zlasti v trgovini znotraj Afrike, ter v okviru trgovinskih in naložbenih odnosov med EU in OAKPD; poziva Komisijo, naj posodobi svoje sporočilo iz leta 2009 o pravični in etični trgovini;

16. je zaskrbljen zaradi krčenje prostora za civilno družbo, saj so se strani zavezale, da bodo učinkovito udeležbo civilne družbe povečale le, „kadar bo to primerno“; poziva EU, naj spodbuja vzpostavitev institucionalnih in operativnih struktur in mehanizmov za zagotavljanje sistematičnega sodelovanja civilne družbe s pomočjo preglednega in odprtega dialoga in postopka posvetovanja s predstavniki civilne družbe iz držav EU in OAKPD;
17. poudarja, da bi morali medsebojni odnosi med EU in OAKPD temeljiti na skupnih vrednotah in da se morajo gospodarski odnosi razvijati na podlagi partnerstva; poudarja, da je naš skupni cilj zagotoviti stabilnost in blaginjo, da bi zagotovili trajnostno gospodarsko in socialno rast;
18. meni, da lahko naslednik Sporazuma iz Cotonouja, prispeva k ciljem trgovinske in naložbene politike držav EU in OAKPD, ter priporoča, da ga Parlament odobri.

**PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE,
OD KATERIH JE PRIPRAVLJAVKA MNENJA PREJELA PRISPEVEK**

V skladu s členom 8 Priloge I Poslovnika pripravljavka mnenja izjavlja, da je pri pripravi mnenja do njegovega sprejetja v odboru prejela prispevke od naslednjih subjektov ali oseb:

Subjekt in/ali oseba
Dr. James Nyomakwa-Obimpeh (PhD)
Professor Robert Dussey, Togo's Minister of Foreign Affairs, African Integration and Togolese Abroad, the OACPS' Chief Negotiator and Chair of the Ministerial Central Negotiating Group
CONCORD Europe

Priprava tega seznama je v izključni pristojnosti pripravljavke mnenja.

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	28.11.2023
Izid končnega glasovanja	+: 30 -: 4 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Barry Andrews, Anna-Michelle Asimakopulu (Anna-Michelle Asimakopoulou), Tiziana Beghin, Geert Bourgeois, Saskia Bricmont, Daniel Caspary, Paolo De Castro, Markéta Gregorová, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Karin Karlsbro, Martine Kemp, Miapetra Kumpula-Natri, Bernd Lange, Margarida Marques, Gabriel Mato, Sara Matthieu, Emmanuel Maurel, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Inma Rodríguez-Piñero, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Michiel Hoogeveen, Javier Moreno Sánchez, Ralf Seekatz

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

30	+
NI	Tiziana Beghin, Carles Puigdemont i Casamajó
PPE	Anna-Michelle Asimakopulu (Anna-Michelle Asimakopoulou), Daniel Caspary, Danuta Maria Hübner, Martine Kemp, Gabriel Mato, Ralf Seekatz, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Barry Andrews, Karin Karlsbro, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Paolo De Castro, Miapetra Kumpula-Natri, Bernd Lange, Margarida Marques, Javier Moreno Sánchez, Inma Rodríguez-Piñero, Joachim Schuster, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt
The Left	Helmut Scholz
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Markéta Gregorová, Heidi Hautala, Sara Matthieu

4	-
ECR	Geert Bourgeois, Michiel Hoogeveen, Jan Zahradil
The Left	Emmanuel Maurel

0	0

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani